

K o m e n t á r
k výsledkom štatistického zisťovania
za oblasť cirkví a náboženských spoločností
za rok 2014

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť registrovaných cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike a jej personálne zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte aktívnych duchovných, o počte duchovných, ktorí ukončili aktívnu činnosť, ale aj údaje o počte študentov teológie a počte evidovaných veriacich. Osobitne boli získané údaje o druhoch a cirkevných činnostiach, ako aj materiálnom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť činnosti cirkví a náboženských spoločností za rok 2014 boli ústredia registrovaných cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike. Ich počet (30) zostal oproti roku 2013 nezmenený. Súčinnosť v štatistickom zisťovaní poskytli všetky spravodajské jednotky.

Personálne ukazovatele

Získané boli údaje za duchovných, a to aj tých, ktorým nie je za duchovenskú činnosť poskytovaný príspevok od štátu. Počet duchovných 5 338 vykazuje oproti roku 2013 iba malý rozdiel (5 306). Podľa údajov cirkevného odboru Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) prepočítaný počet duchovných, ktorí v roku 2014 dostávali plat z prostriedkov štátneho rozpočtu cez kapitolu MK SR bol 3 582.

Niektoré rozdelenia počtu duchovných sa nezhodujú s celkovým počtom duchovných, nakoľko viaceré subjekty (tie, ktoré nedostávajú dotácie zo štátneho rozpočtu na platy duchovných podľa nariadenia vlády SR č. 299/2007 Z. z.) jednotlivé rozdelenia nesledujú. Napr. rozdelenie počtu duchovných do jednotlivých platových tried neviduje Bahájskeho spoločenstvo a Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní a rozdelenie na diecéznych a rehoľných uvádzajú len subjekty rímskokatolíckej, gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi. Rozdelenie duchovných na slobodných a žijúcich v manželskom zväzku, rozdelenie podľa veku a stupňa vzdelania neviduje napr. Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia. To vysvetľuje aj skutočnosť, prečo sa jednotlivé čiastkové údaje o duchovných nerovnajú celkovému počtu duchovných.

Rapidný pokles študentov teológie z počtu 1 458 v roku 2013 na počet 908 bol vykázaný z dôvodu, že niektoré subjekty (Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov) doteraz uvádzali počet všetkých študentov Teologickej fakulty, kde boli zahrnutí študenti aj iných odborov. Vykázaný počet teda zodpovedá počtu študentov teológie ako študijného odboru.

Materiálne zabezpečenie

Ukazovateľ „počet bohoslužobných objektov“ je nestály a jeho kolísavý počet je spôsobený tým, že niektoré cirkvi (hlavne Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku a Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku) zbierajú tento údaj od svojich nižších organizačných zložiek, kde je na ich posúdení, či nejaký objekt je alebo už nie je bohoslužobným objektom. Napríklad Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov za rok 2014 uviedlo len reálny počet chrámov ako budov, kým do roku 2013 uvádzalo aj počet kaplniek (sporným je, čo je možné považovať za kaplnku, napr. či je objektom aj poľná kaplnka).

V roku 2014 bolo vykázaných 2 668 farností (cirkevných zborov, náboženských obcí) a 3 574 filiálok (filií).

Liturgické obrady

Cirkvi a náboženské spoločnosti v roku 2014 vykázali 1 294 838 bohoslužieb, z ktorých bolo najviac v štátnom jazyku, cirkevnoslovanskom a maďarskom jazyku. Ostatné bohoslužby, ktorých počet

(10 462) je takmer dvojnásobný oproti predchádzajúcemu zisťovaniu (5 997), boli v nemeckom jazyku, anglickom, chorvátskom, latinskom, rómskom, gréckom, hebrejskom, kórejskom, maďarskom, poľskom a talianskom jazyku, a dokonca aj v posunkovej reči (slovenský jazyk). Počet cirkevných sobášov a krstov bol za rok 2014 vyšší napriek ich z roka na rok klesajúcej tendencii. Počet cirkevných pohrebov bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom nižší.